

ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติ
ทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชื่อผู้วิจัย นางสาวสุทธินันท์ เกิดแก้ว
ปีที่วิจัย 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของ เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 โรงเรียนเทศบาล 4 ระบบสาธิตเทศบาลเมืองลพบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 34 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย (1) เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 เล่ม (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติค่าที (t-test) แบบ dependent วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติการหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 วิเคราะห์ข้อมูลหาคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ S.D. ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.20/83.24 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข มาตรฐานการเรียนรู้คือเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1-6) ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ซึ่งมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต เทคโนโลยีในการสื่อสาร เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ (กรมวิชาการ, 2551 : 4)

แนวทางหนึ่งที่จะทำให้ กิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในหน้าที่เป็นพลเมืองดีตามระบอบปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงตนเอง และสังคม ส่งเสริมอนามัยชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ประกอบไปด้วย 2 สาระ ที่จะกล่าวคือ สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมได้ ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง มาตรฐาน ง 1.1 กล่าวว่า เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 2

การอาชีพ ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ (กรมวิชาการ, 2560 : 210)

กลุ่มสาระที่พัฒนานักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสภาวะของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยีมีทักษะในการทำงาน การจัดการ มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ ร่วมมือ และแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมพื้นฐานตามพระราชดำริในด้านเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพจึงเป็นหลักสูตรที่เติมเต็มและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้แก่ นักเรียน สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบถ้วนทุกสาระและงาน โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จึงเป็นกลุ่มสาระที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการทำงาน สามารถสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดความรู้และทักษะดังกล่าวได้ดังนี้ 1) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือทำงาน 2) การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสนใจจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ จนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำมาปฏิบัติงานได้ 3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และ 4) การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 20-21) เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ วิชางานบ้าน เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ ขอบข่ายเนื้อหาสาระอาหารและโภชนาการ ประกอบด้วย การเลือกบริโภคอาหาร เครื่องดื่ม และมารยาทในการรับประทานอาหาร โดยเน้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน ทักษะ กระบวนการทำงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาดมีระเบียบ ประหยัด อดออม และอนุรักษ์พลังงาน การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีมักประสบปัญหาในด้านบุคลากรและการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอน สอนไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรวิธีการสอน และการเลือกใช้เทคนิคการจัดการการเรียนรู้ ครูจึงใช้กิจกรรม เดิม ๆ คือ บอกให้จำ ทำให้ดู ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมทำให้ไม่หลากหลาย และไม่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ, 2560 : 142-143)

จากการสำรวจข้อมูลและศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 4 ระบบสาธิตเทศบาลเมืองลพบุรี จากรายงานแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายวิชา การงานอาชีพ ปีการศึกษา 2559-2561 (ปถ.05) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่การสอนจะเน้นเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยใช้วิธีสอนตรงหรือสอนบอกความรู้ อธิบายเนื้อหา ใช้สื่อประกอบบ้าง การวัดผลประเมินผล ใช้วิธีการทดสอบความรู้ โดยใช้ข้อทดสอบที่เน้นการวัดความรู้ความเข้าใจเท่านั้น และนักเรียนยังขาดทักษะในการคิด

วิเคราะห์วางแผนการทำงาน ขาดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ในด้านของการใช้ความรู้ที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะพื้นฐานในการนำความรู้ไปใช้การจัดกิจกรรมการสอนกระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากว่า นักเรียนไม่เข้าใจขั้นตอนในการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ปฏิบัติงานไม่ทันตามขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในกิจกรรมการเรียนการสอน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากปัญหาดังกล่าวในฐานะครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาสื่อการสอนที่เหมาะสมร่วมกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนควรจะต้องลดบทบาทจากผู้ถ่ายทอดเพียงผู้เดียว เป็นผู้คอยสนับสนุนกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกันฝึกฝนการค้นคว้าด้วยตนเองที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติ จัดกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาดังกล่าว พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเป็นการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้คิดค้นความรู้และลงมือปฏิบัติ หรือกระทำจริงทุกขั้นตอนจนทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเป็นการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ จึงต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และเทคนิควิธีการสอนหลายรูปแบบ ขึ้นกับธรรมชาติของวิชาและนักเรียน รูปแบบการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เช่น การสอนแบบใช้เอกสารประกอบการเรียน การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ การสอนแบบให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนแบบอุปนัย เป็นต้น (ทิตินา แชมมณี, 2560 : 119-124) การใช้เอกสารประกอบการเรียน เป็นกระบวนการสอนที่อาศัยระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556 : 15) เอกสารประกอบการเรียน จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีประโยชน์และคุณค่า ที่ช่วยถ่ายทอดเนื้อหาที่สลับซับซ้อนและมีนามธรรมสูง โดยช่วยสร้างความสนใจในการเรียนฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบเรียนรู้ตลอดเวลา (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553 : 235) นอกจากนี้เอกสารประกอบการเรียน ยังเป็นนวัตกรรมที่ครูผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ด้านเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ช่วยให้นักเรียนกับผู้สอนมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ตามความสามารถ รวมทั้งเป็นสิ่งที่ช่วยตอบสนองความต้องการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและมีทักษะในการทำงาน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555 : 92)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำอาหารประเภทน้ำพริก และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพร้อมในด้านพื้นฐานการเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ 3 โดยการนำนวัตกรรม ที่เน้นการร่วมมือกันเรียนรู้มาพัฒนาตัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว และนำมาปรับให้ใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งคาดว่าจะช่วยให้การเรียน

การสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยศึกษารูปแบบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้ในการแก้ปัญหา เพื่อจะสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติทำน้ำพริกได้ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความสามารถ ความสนใจของนักเรียนอันส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

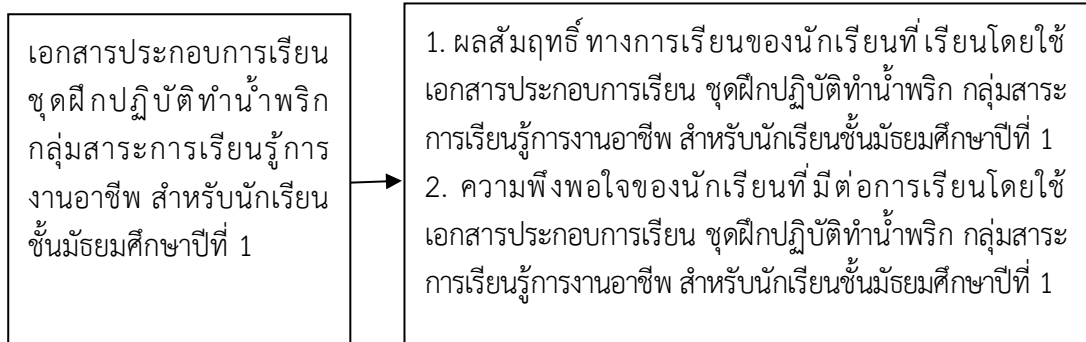
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นสื่อการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนได้ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ จากสื่อได้อย่างเหมาะสม (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2553 : 235) และช่วยฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555 : 92)

จากแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่า เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนและทราบผลสำเร็จทันที และใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียน นักเรียนได้เรียนรู้และค้นคว้าด้วยตนเองเมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมาสร้างเป็นกรอบความคิดในการวิจัย แสดงในภาพ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 4 ระบบสาธิตเทศบาลเมืองลพบุรี สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 132 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 โรงเรียนเทศบาล 4 ระบบสาธิตเทศบาลเมืองลพบุรี สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 34 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 ชุด ชุดที่ 1 น้ำพริกเห็ด ชุดที่ 2 น้ำพริกทูน่า ชุดที่ 3 น้ำพริกมะกอกสด ชุดที่ 4 น้ำพริกมะม่วง ชุดที่ 5 น้ำพริกมะขามอ่อน ชุดที่ 6 น้ำพริกปลาย่างสมุนไพร และชุดที่ 7 น้ำพริกข้าวมันสำหรับขาย ใช้เวลาเรียน ชุดละ 2 ชั่วโมง รวมแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 16 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบฉบับเดียวกัน แต่สลับข้อแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิดคำตอบ 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้แบบแผนการทดลองแบบ one - group pretest - posttest design (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 42) ดังตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบ ก่อนเรียน	การเรียนรู้ด้วย เอกสารประกอบการเรียน	ทดสอบ หลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง			
E	แทน กลุ่มทดลอง		
T ₁	แทน สอบก่อนทดลอง		
T ₂	แทน สอบหลังทดลอง		
X	แทน การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก		

2. วิธีดำเนินการทดลอง

ดำเนินการใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเทศบาล 4 ระบบสาธิตเทศบาลเมืองลพบุรี ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการนำเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 7 ชุด ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 16 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง การใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแบบทดสอบก่อนเรียนทุกคน โดยใช้เวลาในการแนะนำประมาณ 10 นาที

2. ก่อนเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบ และพิจารณาแล้ว จำนวน 30 ข้อ

2.1 ก่อนเรียนในแต่ละชุดให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนประจำชุดที่ 1 – 7

2.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนกระตือรือร้นมีความพร้อมที่จะเรียนตามแผนการสอน ซึ่งผู้วิจัยจะได้ระบุเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนไว้อย่างละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชุดจะแตกต่างกันไปตามลักษณะเนื้อหาของแต่ละเรื่อง

2.3 ชี้นสอน ผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจการทำกิจกรรมก่อนลงมือประกอบกิจกรรม ซึ่งมีคำแนะนำขั้นตอนในการประกอบกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะแตกต่างกันไปตามเนื้อหาในแต่ละหน่วยการสอน

2.4 ชี้นสรุป เป็นการสรุปความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่านักเรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำชุดที่ 1 - 7

3. ทำการทดสอบหลังเรียน หลังจากที่ทำทดลองจนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินดูว่าการเรียนจากเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองแล้ว

4. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานโดยดำเนินการดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สถิติ dependent samples t - test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. หาค่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 70-71)

สรุป

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.20/83.24 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.20/83.24 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะ เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้พัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการสร้างเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการตรวจสอบกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผ่านการทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามขั้นตอน 3 ครั้ง คือ แบบเดี่ยว (1:1) แบบกลุ่ม (1 : 10) และแบบภาคสนาม (1 : 100) และมีการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556 : 75) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรมีการกำหนดหมวดหมู่เนื้อหา มีการแบ่งเนื้อหาย่อย กำหนด

วัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ กำหนดการประเมินผลที่ชัดเจน และนำเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปหาประสิทธิภาพ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของกรองทิพย์ เพียรพิจิตร (2554 : 71) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่า 1) ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.92/86.10 และสอดคล้องกับพรทิศา หาญอาษา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาและการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 86.82/85.72 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิโณม อบเชย (2559 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การประกอบอาหารจากกล้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงผาวิทยา ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การประกอบอาหารจากกล้วยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 โดยมีค่าเท่ากับ 82.93/86.32

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ สร้างขึ้นโดยยึดตามหลักการของการสร้างเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ จึงส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ซิมป์สัน (Simpson : 1972) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติสามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนดีแล้วจะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือ การกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอน และสอดคล้องกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow, 1972 : 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติโดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก รูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ 1) ขั้นการเลียนแบบ 2) ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง 3) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ 4) ขั้นการแสดงออก และ 5) ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของมานพชาติไชยแดง (2553 : 38) ได้รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง 38 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ

กรองทิพย์ เพียรพิจิตร (2554 : 71) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิศา หาญอาษา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาและการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบ การเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิโณม อบเชย (2559 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การประกอบอาหารจากกล้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงผาวิทยา ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสาร ประกอบการเรียน เรื่อง การประกอบอาหารจากกล้วย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับจันทร์ชัย เกษรชื่น (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำรายงานการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เอกสาร ประกอบการเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนเอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูง กว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติ ทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การสร้าง ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, A.H. : 1962 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2560 : 69) ได้กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำสุด ไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่น ๆ ในระดับที่สูงขึ้น เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติ ทำน้ำพริก ที่มีความเหมาะสมสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจ และชื่นชอบที่จะศึกษา นักเรียนเรียนแล้วได้รับความรู้ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เนื่องจากผู้วิจัย ได้สร้างและปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนมีคุณภาพตรงตามวัยของนักเรียนมีเนื้อหาเหมาะกับ วัยของนักเรียน อ่านแล้วเข้าใจง่าย เนื้อหาไม่ยากมีวิธีปฏิบัติเป็นขั้นตอน มีภาพประกอบสอดคล้องกับ เนื้อหา นักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้ นักเรียนสนใจ การเรียนมากขึ้น และมีความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกรองทิพย์ เพียรพิจิตร (2554 : 71) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารสำหรับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพา หาญอาษา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนาและการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิสุทธิ์โธม อบเชย (2559 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เรื่องการประกอบอาหารจากกล้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงผาวิทยา ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเอกสารประกอบการเรียนพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ จันทรัชย์ เกษรชื่น (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำรายงานการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องการประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นนวัตกรรมและสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ส่งผลให้นักเรียนมีการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก ครูควรแนะนำควบคุมดูแลนักเรียนทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.2 ควรใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก ตามลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อให้ นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.3 ควรชี้แนะให้นักเรียนได้เข้าใจวิธีการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ละเอียดก่อนที่จะทำกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนักเรียนจำได้เข้าใจแนวปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1.4 ก่อนเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูควรย้ำในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ในการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคงทนในการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ควรพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เพิ่มขึ้น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติทำน้ำพริก กับวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น วิธีการสอน แบบผสมผสาน วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- _____. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- กรองทิพย์ เพียรพิจิตร. (2554). **รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องอาหารสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ระยอง : โรงเรียน วังจันทร์วิทยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จันทร์ชัย เกสรชื่น. (2560). **รายงานการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. น่าน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน**. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – มิถุนายน 2556) : 8.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัทเดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). **เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรทิวา หาญอาสา. (2555). รายงานผลการพัฒนาและการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รายวิชา ง23263 การถนอมอาหาร **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. กภาพสินธุ์ : โรงเรียนอนุคุณนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.
- มานพชาติไชยแดง. (2553). รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร). เพชรบูรณ์ : โรงเรียนวังโป่งพิทยาคม.
- วิสุทธิโณม ออบเชย. (2559). รายงานการใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การประกอบอาหาร จากกล้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 **โรงเรียนเวียงผาวิทยา**. เชียงราย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2.
- Harrow, A.J. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain : A Guide for Developing Behavioral Objectives*. New York : David McKay
- Simpson, D. (1972). *Teaching Physical Educations: A System Approach*. Boston : Houghton Mufflin Co.